

Kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid Bartiméus

Onderwijs

Kwaliteitskaart Onderwijskundig beleid Bartiméus Onderwijs	1
Doel kwaliteitskaart	1
Leidende principes en monitoring bedoeling en effect	2
Werkwijze kwaliteitskaart	2
OP0 Basisvaardigheden	3
OP1 Aanbod	4
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	5
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	6
OP4 Onderwijstijd	7
OP5 Praktijkvorming/stage	7
OP6 Afsluiting	8
VS1 Veiligheid	8
VS2 Schoolklimaat	9
OR1 Resultaten	9
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	10

Kaart	Onderwijskundig beleid Bartiméus Onderwijs
Eindverantwoordelijk	Manager Kind & Jeugd Onderwijs
Regievoerend	Beleidsmedewerker Onderwijs
Geëvalueerd	25 mei 2023

Doel kwaliteitskaart
<ul style="list-style-type: none"> • Het bieden van een overzicht van de verschillende onderdelen van ons onderwijskundig beleid, gekoppeld aan: <ul style="list-style-type: none"> • leidende principes en monitoring bedoeling en effect; • verwijzing naar wettelijke kaders vanuit waarderingskader (v)so; • instellingsbrede kaders en/of aanvullende ambities geformuleerd door college van bestuur en instelling.

Leidende principes en monitoring bedoeling en effect

- *Ik doe mee* - onze focus is dat leerlingen met een visuele of meervoudige¹ beperking nu en later maximaal meedoen in de maatschappij, vanuit hun talenten en mogelijkheden;
- Kern van onze ondersteuningscyclus is het monitoren van de ontwikkeling van elke leerling conform ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en het tijdig bijsturen waar nodig, zodat leerlingen zoveel mogelijk een *ononderbroken ontwikkeling* doormaken. Resultaten van de cyclus leveren inbreng voor professionalisering van medewerkers;
- *Leerling centraal zetten door leerkracht centraal te zetten*: we bepalen gezamenlijk aan welke kwaliteit het (ortho)didactisch, het (ortho)pedagogisch en het vakinhoudelijk handelen van leerkrachten moet voldoen, brengen in beeld in hoeverre we dit realiseren, stimuleren ontwikkeling en sturen bij waar nodig. Ditzelfde geldt voor de begeleidings- en gespreksvaardigheden van de ambulant onderwijskundig begeleider (AOB'er);
- We voldoen minimaal aan de basiskwaliteit zoals beschreven in de kwaliteitsgebieden en standaarden van het waarderingskader (v)so en borgen dit via het onderwijskundig leiderschap in Kind & Jeugd;
- We monitoren de bedoeling en het effect van het onderwijskundig beleid (gepland in Kwaliteitskalender) vanuit de Halfjaarlijkse evaluatie kwaliteit, oftewel de Kwaliteitstegels. De leidinggevende stuurt op de verbeteracties voor het komende halfjaar. De resultaten van de halfjaarlijkse evaluatie kwaliteit worden op team- en instellingsniveau toegevoegd aan de kwartaalrapportages kwaliteit en besproken in de kwartaalgesprekken.

Werkwijze kwaliteitskaart

Dit is een overzichtskaart waarin wordt verwezen naar beleid. De opbouw van de kwaliteitskaart is gebaseerd op de relevante standaarden van het waarderingskader, onderdeel van het onderzoekskader (v)so 2021 van de onderwijsinspectie: Basisvaardigheden (OP0, i.o.), Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Pedagogisch-didactisch handelen (OP3), Onderwijstijd (OP4), Praktijkvorming/stage (OP5), Afsluiting (OP6), Veiligheid (VS1), Schoolklimaat (VS2), Resultaten (OR1) en Sociale en maatschappelijke competenties (OR2).

¹ Het gaat hier om een meervoudige beperking, waar een ernstige visuele beperking een onderdeel van is (ook wel bekend als 'visueel verstandelijke beperking'). In verband met de leesbaarheid spreken we in dit document alleen over een 'meervoudige beperking'

B:

Onder elk kopje beschrijven we het bijbehorend beleid. We verwijzen hierbij naar relevante (beleids)documenten, met tussen haakjes de huidige vindplaats of het bijbehorende speerpunt van het instellingsplan. Ook beschrijven we de instellingsbrede kaders en/of aanvullende ambities vanuit het college van bestuur.

De basiseisen waaraan we moeten voldoen vanuit wet- en regelgeving worden voor onderwijskundig leidinggevend als bekend verondersteld, zoals beschreven in de [Wet op de expertisecentra](#) (WEC) en het [onderzoekskader \(v\)so \(2021\)](#) van de inspectie van onderwijs.

OPO Basisvaardigheden

Elk van de scholen van Bartiméus heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (lezen, schrijven, mondelinge taalvaardigheid en taalverzorging), rekenen/wiskunde en burgerschap (waaronder het aanbod voor de Kritische Succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking) een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school.

Voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde is de inhoud van het curriculum tenminste dekkend voor de kerndoelen. Voor leerlingen die het niveau aankunnen, omvat dit ook de referentieniveaus taal en rekenen.

In het curriculum voor burgerschap wordt er tenminste aandacht besteed aan respect voor en bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn. Er is ook aandacht voor de sociale en maatschappelijke competenties uit de burgerschapsopdracht en de daaraan gerelateerde kerndoelen.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP) formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- Wij geven goed onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal/communicatie, (toegepast) rekenen-wiskunde en burgerschap, zodat meer dan driekwart van de leerlingen de doelen behalen die passen bij hun uitstroombestemming. Wij geven goede begeleiding gericht op het versterken van kritische succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking (KSF) (zie Instellingsplan speerpunt 3.1.3 Goed onderwijs, goede begeleiding);
- We bereiden leerlingen maximaal voor op De Volgende Stap door het realiseren van:

B:

- o burgerschapsonderwijs volgens de ambitiekaart Kader burgerschapsonderwijs cluster 1 en passend binnen het kader kwaliteitskaart burgerschapsonderwijs op schoolniveau;
- o aanbod voor de Kritische SuccesFactoren in onderwijs of AOB en het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen hierin (beleidsdocument Kritische Succesfactoren voor leerlingen met een visuele beperking, behorend bij Instellingsplan 3.1.3 Goed onderwijs, goede begeleiding)

OP1 Aanbod

Het aanbod van Bartiméus bereidt de leerlingen voor op hun vervolgbestemming en op de samenleving: werken, wonen en vrije tijd. We realiseren een integraal aanbod vanuit Kind & Jeugd (zie Instellingsplan 3.1.1 speerpunt Integraal antwoord) zodat leerlingen maximaal mee kunnen doen aan hun maatschappij. De doelen van ons onderwijs, de opbouw van het aanbod en de doorgaande leerlijnen zijn beschreven in de Leerroutes Bartiméus Onderwijs so & vso, gebaseerd op het [Landelijk Doelgroepenmodel](#) (kwaliteitskaart Leerroutes, sharepoint), het Borgboek Opbrengstgericht Werken cluster 1 (kwaliteitskaart/beleidsdocument, sharepoint) en in de leerlijnen van het leerlingvolgsysteem EduMaps (voor SO leerloutes 1 t/m 7 en VSO leerroutes 1 t/m 4) en de vakwerkplannen (voor VSO leerroutes 5 t/m 7). De doelen en het aanbod van de AOB zijn beschreven op [eduVIP](#), in de arrangementen en begeleidingsaanbod per onderwijssector (zie Instellingsplan speerpunt 3.1.3 Goed onderwijs, goede begeleiding) en in het [cursusaanbod voor onderwijsprofessionals](#).

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP1 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- We bereiden leerlingen maximaal voor op De Volgende Stap door het realiseren van:
 - o integraal aanbod vanuit Kind & Jeugd (zie Instellingsplan 3.1.1 speerpunt Integraal antwoord)
 - o aanbod voor de expertisevakken (zie Instellingsplan 3.1.4 speerpunt Expertisecentrum)
- Wij bieden een aantrekkelijke, uitdagende leeromgeving, aangepast voor leerlingen met een visuele of een meervoudige beperking (kwaliteitskaart op schoolniveau, behorend bij Instellingsplan 3.1.3)

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De instelling volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Dit begint bij de werkwijze van de Commissie van Onderzoek (beleidsdocument procedure CvO, B-Connect), het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) (kwaliteitskaart OPP-cyclus, sharepoint) dan wel een begeleidingsdocument (BD) (kwaliteitskaart BD-cyclus, sharepoint) en wordt vervolgd via de ondersteuningsstructuur van Bartiméus en werkwijze van de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) in het plannen, realiseren en evalueren van eventueel benodigde extra ondersteuning (kwaliteitskaarten: Ondersteuningsniveau HGW, CvL werkwijze, NT2-beleid, dyslexiebeleid, sharepoint).

Wij realiseren een pdca-cyclus m.b.t. leerlingresultaten op alle organisatieniveaus. Voorwaardelijk voor het mogelijk maken van een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen zijn:

- het werken met onze leerling- en onderwijsvolgsystemen ParnasSys, EduMaps en Somtoday (zie beleidsdocument Bartiméus Onderwijssystemen, sharepoint);
- multidisciplinair overleg en casemanagerschap (zie Instellingsplan, speerpunt 3.1.1 Integraal antwoord);
- het realiseren van de OPP-cyclus dan wel de begeleidingscyclus en het betrekken van de ouders/verzorgers hierbij.

Als instelling hebben we een ondersteuningsplicht voor leerlingen in het regulier onderwijs die vanwege hun visuele beperking onderwijsondersteuning nodig hebben. De zorgplicht is niet van toepassing op de scholen van Bartiméus; de inspectie heeft ons wel geadviseerd om de extra ondersteuning te beschrijven.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP2 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- We werken volgens de principes van opbrengstgericht werken (beleidsdocument Borgboek OGW, sharepoint) en handelingsgericht werken (kwaliteitskaart Ondersteuningsniveaus – HGW, sharepoint);
- Toetsen moeten toegankelijk zijn (gemaakt) voor leerlingen met een visuele beperking;
- Elke school heeft een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven (kwaliteitskaart Extra ondersteuning, zie Instellingsplan 3.1.2 speerpunt Inclusiever onderwijs);
- We maken een ononderbroken ontwikkeling mogelijk en bereiden leerlingen optimaal voor op De Volgende Stap door het realiseren van:

B:

- Warme overdracht van leerlingen van so naar vso en van school naar dagbesteding, arbeid of vervolgonderwijs met AOB (Kwaliteitskaart Warme overdracht, sharepoint);
- Multidisciplinair overleg en casemanagerschap (zie Instellingsplan 3.1.1 speerpunt Integraal antwoord).

OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. Zij hebben hoge verwachtingen van al hun leerlingen. Leraren zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De lessen hebben een concreet lesdoel, de leraren monitoren tijdens de les of de leerlingen dit lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, het aanbod en het tempo van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen. Leraren geven hun leerlingen gericht en effectief feedback op hun leerproces en stimuleren leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling. Deze standaard heeft een directe link met Instellingsplan 3.1.3 speerpunt Goed onderwijs, goede begeleiding.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP3 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- Elke school heeft beschreven waaraan een goede les moet voldoen, met aandacht voor het aansluiten bij de visuele beperking van de leerling en gekoppeld aan het gehanteerde kijkwijzer voor klassenbezoeken;
- Elke schoolteam monitort de leskwaliteit door minimaal twee keer per schooljaar klassenbezoeken uit te voeren met een kijkwijzer, waarin ook cluster-1-specifieke vaardigheden opgenomen zijn. Naast terugkoppeling op individueel leerkrachtniveau wordt er ook een teambeeld leerkrachthandelen gedeeld met het team, de manager Kind & Jeugd Onderwijs en het college van bestuur (kwaliteitskaart Klassenbezoeken en kijkwijzers, sharepoint);
- De AOB formuleert een eigen standaard voor goede begeleiding en monitort de begeleidingskwaliteit door werkbezoeken/collegiale consultatie uit te voeren met een kijkwijzer, waarin ook cluster-1-specifieke vaardigheden opgenomen zijn (zie Instellingsplan 3.1.3 Goed onderwijs, goede begeleiding).

B:

- Medewerkers van de scholen en de AOB dragen de pedagogische visie van Bartiméus Onderwijs uit door te handelen vanuit de pedagogische huisstijl (kwaliteitskaart op schoolniveau)
- We formuleren een didactische visie / visie op leren met een visuele beperking (zie Instellingsplan speerpunt 3.1.3. Goed onderwijs, goede AOB). Op grond hiervan herijken we ook ons onderwijs- en begeleidingsconcept.
- Bartiméus omschrijft aan welke eisen leerkrachten moeten voldoen voordat ze les mogen geven op de Bartiméusscholen en besteedt systematisch aandacht aan het interpreteren van visuele gegevens door leerkrachten en CvL (zie Instellingsplan 3.1.4. Expertisecentrum)

OP4 Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Elke school heeft een rooster waarin is opgenomen hoeveel tijd we aan welk vak of ontwikkelingsgebied per week besteden. We benaderen onderwijstijd niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief in het scherp zijn op het realiseren van effectieve leertijd.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP4 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- Houd voor alle SO-scholen (van groep 1 t/m 8) en het vso uitstroomprofiel vervolgonderwijs gemiddeld 950 uren onderwijstijd aan. Dit betreft het wettelijk minimum aantal uren met 10 uur marge (ijs-/warmtevrij).

OP5 Praktijkvorming/stage

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming/stage zijn doeltreffend. Het Bartiméus College en de vso-afdeling van de Bosschool omschrijven doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan (kwaliteitsdocument/stageplan op schoolniveau, sharepoint). De AOB ondersteunt bij het bepalen van een passende stageplek en de benodigde aanpassingen.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP5 formuleren we geen eigen aspecten van kwaliteit als opdracht van het college van bestuur.

B:

OP6 Afsluiting

De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig. De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs en de overgang naar de vervolgbestemming. Alle leerlingen krijgen hierbij een passend advies van de school, dat zo mogelijk met behulp van genormeerde toetsing tot stand is gekomen (kwaliteitskaart Eindtoets, kwaliteitskaart Diplomering, kwaliteitskaart Staatexamen, sharepoint).

De AOB ondersteunt bij het realiseren van de benodigde aanpassingen qua toegankelijkheid.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OP6 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- De afsluiting wordt gerealiseerd met de benodigde aanpassingen qua toegankelijkheid (zie Borgboek OGW, sharepoint)

VS1 Veiligheid

Leidinggevenden en medewerkers dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen, voor sociale, fysieke en psychische veiligheid. De veiligheidsvisie van Bartiméus (kwaliteitsdocument Visie veiligheid, B-Connect) en de pedagogische visie (beleidsdocument, sharepoint) leveren leidende principes voor het veiligheidsplan van de scholen (kwaliteitskaart/beleidsdocument, sharepoint).

Voor incidentregistratie en -afhandeling gebruiken wij Bartiméusbreed Triasweb. Elke school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. Elke school heeft een coördinator anti-pestbeleid, die bekend is bij kinderen en ouders/verzorgers.

We monitoren veiligheid bij leerlingen, ouders/verzorgers en onderwijsmedewerkers via vragenlijsten en observatielijsten (Qfeedback) en bepalen op grond hiervan zonodig ontwikkeldoelen voor in het schooljaarplan.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit VS1 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- We hanteren een cluster-1-brede werkwijze tevredenheidsonderzoek en monitoring sociale veiligheid scholen, inclusief standaarden voor resultaten en respons (kwaliteitskaart Monitoring sociale veiligheid en tevredenheid)

B:

cluster 1, ambitiekaart Sociale veiligheid en tevredenheid cluster 1, sharepoint)

- Het veiligheidsbeleid is ingebed in de veiligheidsvisie van Bartiméus (kwaliteitsdocument Visie veiligheid, B-Connect) en de pedagogische huisstijl (kwaliteitskaart op schoolniveau, sharepoint) die voorkomt uit de pedagogische visie (beleidsdocument, sharepoint);
- Elke school heeft schoolregels beschreven en hanteert een (anti-)pest-protocol (zichtbaar in de school, schoolgids)
- We realiseren ons Bartiméusbrede social-media-beleid met onderwijseigen aandachtspunten zodat leerlingen ook digitaal zo veilig mogelijk zijn (kwaliteitsdocument Aanvullende eisen social mediagebruik scholen, B-Connect)
- We hanteren de Bartiméusbrede Meldcode vermoedens misbruik/mishandeling (kwaliteitsdocument, B-Connect). De verplichtingen rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven komen we na, deze zijn opgenomen in het Bartiméusbrede beleid voor meldingsplichtige incidenten (kwaliteitsdocument, B-Connect)

VS2 Schoolklimaat

Elke school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. De school creëert een oefenplaats die leerlingen voorbereidt op de maatschappij. Zo laten leerlingen hun mening gevraagd en ongevraagd horen in de leerlingenraad. AOB'ers adviseren over een ondersteunend schoolklimaat voor de leerling die slechtziend of blind is. Het bestuur ziet erop toe dat elke school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan. Medewerkers zijn in hun gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: zij leven de basiswaarden zichtbaar na.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit VS2 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur

- Elke school heeft een leerlingenraad (kwaliteitskaart Leerlingenraad)

OR1 Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de streefniveaus behorend bij het beoogde uitstroomperspectief van de leerlingen (beleidsdocument Borgboek OGW,

B:

sharepoint). De scholen en de AOB brengen jaarlijks de kenmerken van hun leerlingpopulatie in kaart, analyseren deze en hebben op basis hiervan ambitieuze streefniveaus vastgesteld. Minimaal 75 procent van de leerlingen behaalt aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde streefniveaus op de kernvakken.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OR1 formuleren we de volgende aanvullende ambities als opdracht van het college van bestuur:

- Elke school behaalt met hun leerlingen leerresultaten die tenminste in overeenstemming zijn met de normen, zoals beschreven in het Borgboek OGW (beleidsdocument, sharepoint) en in de Kwaliteitstegels (schooleigen format halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit door de CvL, sharepoint).
- De resultaten van de leerlingen zijn conform de verwachtingen van de CvL, gebaseerd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie (vaak kenmerken op leerlingniveau vanwege geringe omvang leerlingpopulatie) en de ambities van de school. De CvL bepaalt ook in hoeverre de uitstroom passend is, op basis van het Doelgroepenmodel en de interdisciplinariteit van het CvL-overleg (schooleigen format halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit, sharepoint)

OR2 Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met het beoogde uitstroomperspectief van de leerlingen. De scholen en de AOB brengen jaarlijks de kenmerken van hun leerlingpopulatie in kaart, analyseren deze en hebben op basis hiervan ambitieuze streefniveaus vastgesteld. De school gaat gedurende de schoolperiode met behulp van 'zichtinstrumenten' (ambitiekaart Burgerschapsonderwijs cluster 1) na of de leerlingen de streefniveaus bereiken en stelt vast of de resultaten in overeenstemming zijn met de eigen norm.

Kaders

Naast de wettelijke eisen basiskwaliteit OR2 formuleren we eigen aspecten van kwaliteit als opdracht van het college van bestuur:

- Elke school behaalt met hun leerlingen resultaten die tenminste in overeenstemming zijn met de normen, zoals beschreven in het Borgboek OGW (beleidsdocument, sharepoint), de ambitiekaart Burgerschapsonderwijs cluster 1 en in de Kwaliteitstegels (schooleigen format halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit door de CvL, sharepoint);
- De resultaten van de leerlingen zijn conform de verwachtingen van de CvL, gebaseerd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie (vaak kenmerken op

B:

leerlingniveau vanwege geringe omvang leerlingpopulatie) en de ambities van de school. De CvL bepaalt ook in hoeverre de uitstroom passend is, op basis van het Doelgroepenmodel en de interdisciplinariteit van het CvL-overleg (schooleigen format halfjaarlijkse evaluatie Kwaliteit, sharepoint)